

Győri Ítéltábla
Pf.IV.20.137/2013/3.szám

A Győri Ítéltábla a dr. Léhmann György ügyvéd által képviselt **I.r ,II.r felpereseknek** a jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen **kölcsönszerződés semmiségén alapuló érvénytelenségének megállapítása** iránti perében a Tatabányai Törvényszék 2013. március 12. napján kelt 10.P.21.001/2012/11. számú ítélete ellen az I. és II.r felperes részéről 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, megállapítja, hogy a felek által 2006. november 13-án kötött Ingatlan jelzálogjoggal biztosított szabadfelhasználású jelzálogkölcsön szerződés deviza-alapú kölcsönhöz megnevezésű szerződés 3.4. pontja, mint tisztességtelen szerződési kikötés semmis.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 84.000,- (Nyolcvannégyezer) Ft feljegyzett kereseti és fellebbezési illetéket, a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak pedig 15 napon belül 75.000,- (Hetvenötezer) Ft első- és másodfokú perköltséget, viselje továbbá az eljárásban felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az irányadó tényállás szerint a felperesek és az alperes között 2006. november 13-án közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés jött létre, melynek értelmében az alperes 19.000 CHF szabad felhasználású jelzálogkölcsönt nyújtott a felpereseknek, melynek forintban történő folyósítását legfeljebb 3.000.000,-Ft összeg erejéig vállalta. A szerződés 3. pontja szerint a kölcsön éves ügyleti kamatlába 6 havi kamatperiódusonként változó, az első kamatperiódus első napja a kezdő nappal azonos.

A szerződés 3.4.pontja akként rendelkezik, hogy „a hitelező a kölcsön ügyleti kamatlábát az egyes kamatperiódusok fordulónapján, a kezelési költség mértékét pedig az egyes ügyleti évek fordulónapján jogosult egyoldalúan megváltoztatni. A módosított kamatmérték meg kell egyezzen az érintett fordulónapokon érvényes, a hitelező lakossági hiteltermékek kondícióira vonatkozó hirdetményében (továbbiakban: hirdetmény) jelen hiteltípusra közzétett mértékkel. A hitelező a kamatnak és a kezelési költségnek az adós számára kedvezőtlen változtatására azonban kizárólag az alábbi feltételek valamelyikének beállta esetén jogosult:

- a hitelező által kibocsátott jelzáloglevelek kamatának emelkedése,
- az éven túli lejáratú állampapírok hozamának emelkedése,
- a tőke- és pénzpiaci kamatlábak emelkedése,
- a jegybanki alapkamat emelkedése,
- a bankközi hitelkamatok emelkedése,
- a kezelési költség tekintetében pedig a hitelező jelzáloglevél kibocsátásának, vagy forgalmazásának költségei emelkedése."

A felperesek keresetükben a szerződés 3.4. pontjában meghatározott feltételek érvénytelenségének megállapítását kérték. Hivatkozásuk szerint azok jogszabályba ütköznek, illetve tisztességtelenek. Az egyoldalú szerződésmódosítási jog feltételei alaptalanok. A szerződésmódosítás bekövetkezése esetén nem biztosítják a fogyasztók számára a felmondás jogát, a körülmények kedvezőbb változásai fogyasztók javára való figyelembevételét a rendelkezés nem írja elő, tehát a szerződésmódosítási jog egyoldalú.

Alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint egyrészről kógens jogszabály alapján járt el, másrészről a támadott kikötés tárgya sem teszi lehetővé a Ptk. 209. §. (5)-(6) bekezdése szerint a tisztességtelenség címén történő vizsgálatot. A támadott szerződési feltétel tisztességtelensége nem áll fenn, a felperesek a Ptk. 209. §. (1) bekezdésében foglalt feltételeket nem tudták bizonyítani.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a keresetet elutasította, kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg 15 napon belül az alperesnek 150.000,-Ft jogtanácsosi munkadíjat, az államnak pedig 180.000,-Ft eljárási illetéket.

Határozata indokolásában kiemelte, hogy a Ptk. 528. §. (3) bekezdésének utaló szabálya értelmében a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) tartalmazza a bankhitel és bank kölcsönszerződés részletes szabályait. A Hpt. 210. §. (2) bekezdése szerint a szerződésben egyértelműen meg kell határozni a kamatot, a díjat és minden egyéb költséget, vagy feltételt, ideértve a késedelmes teljesítés jogkövetkezményeit és a szerződést biztosító mellékkötelezettségek érvényesítésének módját, jogkövetkezményeit is.

A szerződés 8. pontjában foglalt záró-rendelkezők között az adós kijelentette, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatban nyújtott tájékoztatást megismerte, az árfolyamkockázattal tisztában van. A 8.6. pontban elismerte, hogy kellő időben megkapta az üzletszabályzatot és az alperes felhívta figyelmét az üzletszabályzatban foglalt általános szerződési feltételekre. Kijelentette, hogy a szerződéskötéskor érvényes hirdetményt megismerte. A 8.8. pontban a felek abban is megállapodtak, hogy a később módosuló üzletszabályzat, illetve hirdetmény miként válik a szerződés részévé. A kölcsönszerződést és az üzletszabályzatot a felperesek igazoltan átvették. Az üzletszabályzatban található általános szerződési feltételek a kölcsönszerződés részévé váltak.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy súlytalan a felperesek azon hivatkozása, hogy az üzletszabályzat, illetőleg az általános szerződési feltételek valamennyi oldalát a felperesek nem írták alá, ettől függetlenül ugyanis a kölcsönszerződés írásban létrejött. Mindemelllett a felperesek keresetükben a kölcsönszerződés 3.4. pontjának érvénytelenségét kérték megállapítani, nem pedig az üzletszabályzat valamely pontjának az érvénytelenségét.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a 3.4. pont egyértelmű, világos és érthető, amellet is, hogy a felperes gazdasági vagy szakmai tevékenysége körén kívül eső célból szerződést kötő személy és különleges szakértelemmel, szakismerettel nem rendelkezik. A szerződés nem tartalmaz bonyolult szakmai fogalmakat, de ezek alkalmazása egyébként sem tenné önmagában a szerződés bármely kikötését tisztességtelenné. A támadott szerződéses rendelkezés teljesen áttekinthető. Utalt a Legfelsőbb Bíróság 2/2012. PK. véleményében kifejtettekre, mely szerint elvárható a fogyasztótól, hogy az ügylet jellegéhez, nagyságrendjéhez, a vállalt kockázat mértékéhez igazodóan tájékozódjon a szerződés megkötése előtt. Az átlagfogyasztótól elvárható gondossággal át kell tanulmányoznia a szerződési feltételeket tartalmazó okiratot, s amelyeket nem ért, ott megfelelő magyarázatot igényelhet, szükség esetén határidőt kérhet, illetőleg igénybe veheti jogban jártas szakember közreműködését. Ezeket a felperesek elmulasztották.

Az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy önmagában az a körülmény, hogy a kölcsönszerződés más hasonló ügyletek során alkalmazott úgynevezett blanketta formában készült el, nem jelenti, hogy a szerződés egyes pontjait a felek egyenként ne tárgyalhatták volna meg. Az alperes védekezésével kapcsolatosan rámutatott arra, hogy a Ptk. 209. §. (6) bekezdése nem zárja ki a támadott szerződéses kikötés tisztességtelenségének vizsgálatát, ugyanis az nem a szerződés fő tárgyára vonatkozik. Ugyanakkor önmagában az, hogy az alperes egyoldalú szerződésmódosítási jogot kötött ki, nem érvénytelen. Az akkor hatályban még nem volt 275/2010. (XII.15.) Kormányrendelet tételesen rögzíti a kamatemelés lehetséges okait, a szerződéskötéskor hatályban volt Hpt. azonban nem rögzíti az oklistát és az arányosság és szimmetria elvét sem írja elő. A támadott kikötés tisztességtelensége csak a szerződéskötéskor hatályban volt Ptk. 209. §. alapján vizsgálható és állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felperesek nem hivatkoztak arra, hogy a 3.4. pontba foglalt feltételek ne lennének objektívek. Mindemellett a 3.4. pont a jelenlegi Hpt-nek is megfelel, tételesen, teljes körűen és taxatíván határozza meg azokat a feltételeket, melyek okot adhatnak az egyoldalú módosításra. Ezek akkor lennének tisztességtelének, ha ezen okok bekövetkeztét, vagy mértékét az alperes egyoldalúan lett volna képes befolyásolni. Ilyennek azonban egyik feltétel sem tekinthető, tehát a meghatározott feltételek nem szubjektívek.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a Hpt. 210. §. (4), (5), (6) és (7) bekezdései a szerződéskötéskor nem voltak hatályban, így azokat nem lehet figyelembe venni, a felperesek csupán a Ptk. akkor hatályos rendelkezései szerinti tisztességtelenségnek a megállapítását kérhetik a támadott rendelkezés tekintetében.

Nem értett egyet az elsőfokú bíróság a Kúria azon álláspontjával, hogy nem ütközik a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába, ha a bíróság a szerződéskötés időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések alapján az általános szerződési feltételek tisztességtelenségét állapítja meg olyan okból, amelyet utóbb a külön törvény, adott esetben a kialakult joggyakorlat tapasztalatait felhasználva kötelezően is szabályoz. A bíróság álláspontja szerint jelenleg sincs olyan kialakult joggyakorlat, amelynek a tapasztalatait felhasználva a szerződéskötéskor még nem létezett jogszabály előírásait figyelembe lehetne venni.

A 93/13.EGK. irányelv meghatározza, hogy mik tekinthetők egyedileg meg nem tárgyalta feltételeknek, előírja, hogy a feltételeknek világosnak és érthetőnek kell lenniük, a perbeli kikötés ezen ismérveknek megfelel. Amennyiben a felperes azt nem értette, lehetősége lett volna rákérdezni és szakemberrel azt megkonzultálni.

Az irányelv mellékletének 1. pontja tartalmazza azoknak a feltételeknek a nem teljes felsorolását, amelyek tisztességtelennek tekinthetők. Az irányelv a 18/1999. (II.5.) Kormányrendelettel és a Ptk. 209. §-ának megfelelő módosításával beépítésre került a magyar jogrendszerbe. A Kormányrendelet 2. §. d.) pontja szerint tisztességtelennek kell tekinteni az ellenkező bizonyításig különösen azt a szerződési feltételt, amely lehetővé teszi, hogy a fogyasztóval szerződő fél a szerződést egyoldalúan a szerződésben meghatározott alapos ok nélkül módosítsa, vagy hogy ha lehetővé teszi, hogy a fogyasztóval szerződő fél a szerződést egyoldalúan a szerződésben meghatározott alapos okkal módosítsa, ha ilyen esetben a fogyasztó nem jogosult a szerződéstől azonnali hatállyal elállni, vagy azt felmondani.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az alperes a szerződésben meghatározott alapos okkal módosította a szerződést, a szerződés 3.4. pontja nem tartalmazza, hogy az egyoldalú módosítás esetén a fogyasztó jogosult a szerződéstől elállni, vagy azt felmondani, de az első mondatának nyelvtani és a Pp. 207. §. (1) bekezdés szerinti, (helyesen: Ptk.) értelmezése alapján a kikötés nem is zárja ki, hogy az egyoldalú módosítás akár az adósok javára is megtörténjen. A szerződés az akkori jogi szabályozásnak megfelelően csak azokat az okokat sorolja fel taxatíve, amelyek bekövetkezése folytán az adósra nézve hátrányos, egyoldalú szerződésmódosítás jogával élhet a pénzintézet. Mindezek mellett rámutatott arra, hogy a 2/2012. (XII.10.) PK vélemény szerint a felmondási jog gyakorlásával együtt járó jogkövetkezmények - az egy összegű visszafizetési kötelezettség, a hitelkiváltás magas tranzakciós költsége stb. - miatt a fogyasztó számára a felmondási jog nem jelent reális alternatívát a szerződésmódosítással szemben. Erre figyelemmel az egyoldalú szerződésmódosítást kikötő rendelkezést nem teszi tisztességtelenné az a körülmény, hogy a felmondás jogának kikötése kimaradt belőle.

Az elsőfokú bíróság ítélete szerint a felpereseknek kellett bizonyítaniuk, hogy a szerződéskötéskor hatályos Ptk. 209. §. (1) bekezdésében foglalt feltételek bekövetkezteként a támadott szerződéses kikötés tisztességtelen. Ennek igazolására a felperesek egyetlen bizonyítási indítványt terjesztettek elő, mégpedig a "B" Bank Felügyelő Bizottsága tagjának a "A" Rádióban tett nyilatkozatával kapcsolatos meghallgatását kérték. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítvány elutasította, megítélése szerint ugyanis a tanú meghallgatása nem a felperesek konkrét kereseti kérelméhez köthető és nem alkalmas a 209. §. (1) bekezdésében foglalt feltételek bekövetkeztének igazolására. Egyéb bizonyítási indítványuk a felpereseknek nem volt, a rendelkezésre álló adatok, iratok pedig nem tették lehetővé annak megállapítását, hogy a támadott szerződéses rendelkezés tisztességtelen.

A Ptk. 312. §. (3) bekezdésével kapcsolatosan az elsőfokú bíróság - utalva a gazdasági válságra - kifejtette, hogy amennyiben olyan okból válik lehetetlenné a teljesítés, amelyért egyik fél sem felelős, úgy a szerződés megszűnik. A már nyújtott szolgáltatás szerződésszerű pénzbeli ellenértékét meg kell fizetni, amennyiben pedig a már teljesített pénzbeli szolgáltatásnak megfelelő ellenszolgáltatást a másik fél még nem teljesítette, úgy a pénzbeli szolgáltatás visszajár. Amennyiben tehát a felperesek igazolták volna a támadott rendelkezés

értéktelenségét, tisztességtelenségét, csak kérelem esetén kötelezhette volna az alperest a bíróság arra, hogy a semmis kikötés nélkül számítsa újra a fogyasztó fizetési kötelezettségét. A felperesek ez esetben sem mentesülnének a kölcsön járulékokkal történő visszafizetésének kötelezettsége alól.

A felperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet keresetük szerinti megváltoztatását kérték. Az elsőfokú eljárásban előadottakat fenntartva hivatkoztak az Európai Bíróság C-472/10. és C-427/11. számú ügyben hozott ítéleteiben kifejtettekre, valamint a 12/2012. (X.10.) PK véleményben foglaltakra. Megítélésük szerint a támadott szerződéses rendelkezés sérti a ténylegesség és arányosság, továbbá a szimmetria és az átláthatóság elvét. Általános jelleggel az ügyleti kamat és egyéb költségek teljes körére kiterjedően differenciálás és arányosítás nélkül teszi lehetővé az alperes részére a hátrányos egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét. Tartalmilag kontroll nélküli lehetőséget biztosít arra, hogy az oklistában megjelenített bármely körülmény bármely mértékű változása esetén az alperes a hiteldíj mértékét a fogyasztók terhére hátrányosan módosítsa (arányosság elvének megsértése).

Az arányosság követelményének megsértéséből adódik, hogy a szerződéses rendelkezés nem biztosítja a fogyasztó számára annak előre láthatóságát, hogy a körülmények változása esetén milyen mértékben kerülhet sor a terhek növekedésére. Az alperes egyoldalú szerződésmódosításának tartalma előre nem kiszámítható és nem kontrollálható.

A szerződés nem tartalmaz szerződési kötelezettséget az alperes terhére tekintetben, hogy a kikötésben rögzített oklista elemeit érintő és az ügyfélre kedvezőbb változás esetén a fogyasztó javára szerződésmódosításra kerüljön sor (tehát sérti a rendelkezés a szimmetria elvét).

A támadott szerződéses rendelkezés a felmondhatóság elvébe is ütközik, ugyanis a szerződésmódosítás bekövetkezése esetére nem biztosítja a fogyasztó számára a felmondás jogát. Mindemellett rámutatott arra is a fellebbezés, hogy önmagában a felmondás jogának kikötése sem tenné az egyoldalú szerződésmódosítást tisztességgé, hisz a felmondási jog gyakorlásával együtt járó jogkövetkezmények miatt az a fogyasztó számára gyakran nem jelent reális alternatívát a szerződésmódosítással szemben.

A felperesek fellebbezésükben kifogásolták az elsőfokú bíróságnak a pertárgyérték meghatározása során elfoglalt jogi álláspontját. A Kúria Gfv.IX.30.275/2011/6. számú döntésére hivatkozással rámutattak arra, hogy a pertárgy értéke, ezen keresztül az illeték számítása az illetéktörvény 39. §. (3) bekezdés g.) pontjában foglaltak szerint történhet.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyására irányult. Kifejtette, hogy a tisztességtelenség megítélésénél a kamatemelés tekintetében az arányosság követelménye kizárólag a konkrét egyoldalúan végrehajtott kamatemelés kapcsán vizsgálható. Az átláthatóság követelményének a szerződés megfelelt, az egyoldalú módosítás okait egzakt módon tartalmazza. Ugyancsak megfelel a szerződés a szimmetria elvének, mert nem zárja ki a kamatváltozás érvényesítését a fogyasztó javára sem. Az előtörlesztés lehetőségét ugyan korlátozta és korlátozza az üzletszabályzat, erre azonban a Jht.7.§-a a jelzálogbankot feljogosítja.

A felmondási jog valóban nem szerepel a szerződésben, időközbeni jogszabályváltozás következményeként azonban a módosított üzletszabályzat már tartalmazza, a Hpt. pedig

2009. augusztus 1-jétől lehetőséget ad annak gyakorlására. A 18/1999. (II.4.) Korm. rendelet szerint ugyan vélelmezni kell a felmondási jog hiányában a szerződési kikötés tisztességtelenségét, ez azonban azt jelenti, hogy amennyiben a szerződési kikötés egyébként nem tisztességtelen, azt ezen okból sem lehet megállapítani. A támadott szerződési kikötés objektív és taxatív volt, a tisztességtelensége nem állapítható meg. Megítélése szerint bár a 275/2010. (XII.15.) Korm. rendelet a perbeli esetben nem alkalmazható, de a támadott szerződési kikötés már ezen jogszabály szigorú követelményeinek is megfelel.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a rendelkezésre álló peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapította meg, az abból levont érdemi következtetésével, a keresetet elutasító döntésével azonban az ítéletábra az alábbiakra figyelemmel nem értett egyet.

A felperesi kereset a felek közti szerződés 3.4. pontjában foglalt kikötés tisztességtelenségére alapított semmiségének megállapítására irányult. Nem volt vitás a felek között, hogy az érintett deviza alapú jelzálogkölcön szerződés megkötésével a felek között fogyasztói szerződés jött létre. A támadott kikötés általános szerződési feltételnek minősül, azt az alperes kétséget kizáróan több szerződés megkötése céljából, egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül határozta meg előre, és azt sem bizonyította, hogy a felperesekkel egyedileg megtárgyalta volna (Ptk.205/A.§ (1) és (2) bekezdés).

Helyes az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontja is, hogy a szerződés hivatkozott rendelkezése nem a főszolgáltatás, illetve szolgáltatás és ellenszolgáltatás aránya meghatározására irányul, a Ptk.209.§ szerződéskötéskor hatályban lévő 4.§-a sem zárja ki a rendelkezések tisztességtelenségének érdemi vizsgálatát.

A 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 2.§ d./pontjának utolsó fordulata szerint a fogyasztói szerződésben az ellenkező bizonyításig tisztességtelennek kell tekinteni különösen azt a szerződési feltételt, amely lehetővé teszi, hogy a fogyasztóval szerződő fél a szerződést egyoldalúan, a szerződésben meghatározott alapos okkal módosítsa, ha ilyen esetben a fogyasztó nem jogosult a szerződéstől azonnali hatállyal elállni, vagy azt felmondani.

Az elsőfokú bíróság a fenti jogszabályi rendelkezés alkalmazása során - bár a szerződés megkötésekor a megállapodás az egyoldalú módosítást lehetővé tevő rendelkezése mellett a felmondási jogot nem biztosította - tévesen úgy ítélte meg, hogy a támadott rendelkezés nem tisztességtelen, mert a felmondás nem teremt reális alternatívát a fogyasztó számára.

A Korm. rendelet hivatkozott rendelkezésében megnyilvánuló jogalkotói akarat a fentebb hivatkozott követelményt támasztotta a fogyasztói szerződésekkel szemben. Rendelkezéseit - ahogy a felek sem vitatták - a Hpt. hatálya alá tartozó fogyasztói szerződések tekintetében is alkalmazni kell. A két jogszabály egymás közti viszonyában a Hpt. az általános, míg a Korm. rendelet a speciális rendelkezéseket tartalmaz. A perben vitatott szerződéses rendelkezés nem vitásan a felmondás vagy elállás jogát nem biztosítja az egyoldalú szerződés módosítás esetére. Erre figyelemmel az idézett jogszabályi rendelkezés alapján vélelmezni kell a kikötés tisztességtelenségét. Mindez annyit jelent, hogy amennyiben a

rendelkezés a felmondási, elállási jogot a fogyasztó számára nem biztosítja, úgy más szempontok vizsgálatával és igazolásával kellene alátámasztani, hogy ez a körülmény a felmondás hiányában sem okoz tisztességtelenségét, a felmondás hiányából fakadó hátrányt egyéb rendelkezések kiegyenlítik, a felek jogviszonyában az ezzel kapcsolatos jogok és kötelezettségek egyensúlyát helyreállítják. Téves ekörben az az alperesi álláspont, hogy amennyiben egy szerződési kikötés egyéb tartalmi okokból nem minősíthető tisztességtelennek (megfelel a szimmetria, az egyértelműség és érthető megfogalmazás, a tételes meghatározás, az objektivitás, a ténylegesség és arányosság, az átláthatóság elvének), úgy ebben az esetben a felmondás hiánya miatt a szerződéses rendelkezés tisztességtelenségének megállapítására nincs mód. A Korm. rendelet hivatkozott rendelkezése ugyanis az azonnali hatállyal való elállásra vagy felmondásra lehetőséget nem biztosító szerződéses kikötés esetén minden további feltételtől függetlenül állít fel a tisztességtelenség mellett vélelmet.

Az alperes a vélelem megdöntése körében hivatkozott arra, hogy az előtörlesztés lehetősége az egyoldalú felmondás kikötésének hiányát alkalmas volt pótolni. Az ítélet tábla álláspontja szerint az előtörlesztés (a teljes előtörlesztés) bizonyos esetekben ugyan valóban alkalmas lehet az egyoldalú szerződésmódosítás esetére kikötött felmondási jog helyettesítésére, azonban a perbeli esetben ennek a joghatásnak a kiváltására mégsem alkalmas, ugyanis az alperes másodfokú eljárás során tett nyilatkozata értelmében az alperesi üzletszabályzat egyrészt időbeli korlátokat szabott az előtörlesztéssel szemben, másrészt a teljes előtörlesztés esetén előtörlesztési díj fizetési kötelezettségét írta és írja elő. Az előtörlesztés ezen korlátozása ugyan jogszabályi felhatalmazáson (a Jht.7.§-án) alapszik, tehát ebből a szempontból alappal nem kifogásolható, ugyanakkor az előtörlesztési díj folytán a teljes előtörlesztéssel élő fogyasztó kötelezettségét súlyosabbá teszik, emellett az előtörlesztés lehetőségét időben is korlátozzák, így nem egyenértékűek a felmondás jogával.

A kifejtettekre figyelemmel, a felek közötti szerződés megkötésekor hatályos jogszabályi rendelkezésben megnyilvánuló jogalkotói szándéknak megfelelően a perben támadott szerződési kikötés tisztességtelen, ekként a Ptk.209/A.§ (2) bekezdése értelmében semmis.

A fogyasztóval kötött kölcsönszerződésekben a Hpt. 2009. augusztus 1. napjától kezdően (előbb az (5) bekezdésében, 2010. január első napjától pedig a (9) bekezdésében) a kamat, díj vagy költség ügyfél számára kedvezőtlen egyoldalú módosítása esetére a módosítása hatályba lépése előtt biztosítja az ügyfél részére a szerződés díjmentes felmondásának jogát. Ez az utólagos jogszabályi rendelkezés azonban nem képes a szerződés megkötésekor fennálló semmiségi okot, a tisztességtelenséget orvosolni.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla a perben támadott szerződési kikötés tisztességtelenségének további - tartalmi, érdemi szempontok szerinti - vizsgálatát, mint szükségtelent mellőzte és a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet megváltoztatva megállapította a kikötés tisztességtelenségére tekintettel annak semmiségét. A bíróság ezen ítéleti rendelkezése a felek közötti szerződés egyéb rendelkezéseinek érvényességét nem érinti, azt a jelen eljárás keretei között a bíróság nem vizsgálta és nem is vizsgálhatta.

Az ítélet tábla megváltoztatása maga után vonta az elsőfokú perköltség viselésére vonatkozó rendelkezések módosítását is, a teljes egészében pervesztes alperes a Pp.78.§ (1) bekezdés

alapján köteles megfizetni az államnak a feljegyzett kereseti és fellebbezési illetéket, a felpereseknek pedig a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése szerint megállapított - az áfa-t is magában foglaló - első és másodfokú ügyvédi munkadíjból álló perköltséget. A feljegyzett eljárási illeték és a viselendő ügyvédi munkadíj összegéről az ítéletábra a felperes ezirányú helytálló fellebbezési érvelésének megfelelően a meg nem határozható pertárgyértékű perekre irányadó szabályok szerint rendelkezett.

Győr, 2013. november 27. napján

Dr. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Sarmon Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: